

Tillæg nr. 2 til §16a miljøgodkendelse på husdyrbruget på Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm
09.03.2026

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Sagsbehandler
Emma Moldrup Boll
Mikkelsen
Direkte telefon
9974 19 11
E-post
emma.mikkelsen@rksk.dk
Dato
09.03.2026
Sagsnummer
25-026626

Ejer af husdyrbruget på
Vallund Hedevej 1
6880 Tarm

Tillæg nr. 2 til (§16a) miljøgodkendelse af 05.08.2019

gældende for husdyrbruget på adressen
Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm

Virksomhedens art:	Kvægbrug
Matrikel nr.:	2g m.fl., Østergård Hgd., Lyne
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af §16a, stk. 4 i husdyrbrugloven
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune
Kvalitetssikret af:	LS

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Ændringer til den eksisterende (§16a) miljøgodkendelse af 05.08.2019	5
Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse	5
Baggrund og kort resumé	5
Vurdering af status som IE-husdyrbrug	6
Biaktiviteter	6
Samdrift	6
Afgørelsen	6
Vilkår for tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse dateret 05.08.2019	9
Nye og renoverede stalde	9
Nye og eksisterende opbevaringsanlæg	9
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	10
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	11
Beskyttelse i forhold til naboer	12
Formalia	14
Lovgrundlag	14
Høring og offentliggørelse	15
Klagevejledning	15
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	16
Miljøvurderingen	18
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	18
Beskrivelse af husdyrbruget	18
Lokalisering	24
Forbudszoner	24
Afstandskrav	25
Beskyttelseslinjer	25
Samlet vurdering af lokalisering	26
Påvirkning af landskab	26
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	27
Påvirkning af vilde planter og dyr	27
Ammoniak påvirkning af natur	27
Påvirkning af bilag IV-arter	31
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	33

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand	34
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand	38
Klima	39
Påvirkning af naboer	39
Lugt	39
Støj og rystelser	42
Lys	43
Fluer og skadedyr	43
Støv.....	44
Transport.....	44
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	46
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)	46
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen	46
Alternative løsninger.....	52
0-alternativ	52
Egenkontrol.....	52
Konklusion.....	53
Bilag 1: Bygningsoversigt	54
Bilag 2: Anlægs-mæssige ændringer	54
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius	55
Bilag 4: Natur	56

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen
Bedriftens adresse	Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk Landboforening / Helle Borum Herningvej 3, 6950 Ringkøbing Telefon: 29679435 E-mail: hbo@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	9839526
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a, stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	253610, indsendt d. 02.12.2025, ver. 4

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Sengebåsestald	3104	1994	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	-
Eksisterende stald 2	1134	453	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse	-
Kalvehytter	542	160	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	-
Goldkostald	664	559	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse	-
Sengebåsestald II inkl. udvidelse i 2019	1619	989	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	-
Renoverede stalde					
Opdræt	1036	525	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse	-
Nye staldafsnit					
Udvidelse af sengebåsestald 2025 (1)	62	62	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	-
Udvidelse af sengebåsestald 2025 (2)	41	41	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	-

Opbevaringslagre:

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder 1	Flydende	4.800	858	Teltoverdækning
Gyllebeholder 2	Flydende	1.980	463	Teltoverdækning
Gyllebeholder 3	Flydende	1.250	284	Teltoverdækning
Eksisterende ensilageplads(er)	Fast	-	6.300	
Nye opbevaringslagre				
Ny ensilageplansilo	Fast	-	800	

Navn	Lagertype	Størrelse (m ²)	Gødningstype	Gødningsandel i m ²
Eksisterende opbevaringslagre				
Møddingsplads	Fast	489	Kvæg, heste får og geder	200 (40,9%)

Ændringer til den eksisterende (§16a) miljøgodkendelse af 05.08.2019

Husdyrbruget vil udefra set fremstå uændret, idet der kun sættes et ekstra ben på spærene i sengebåsestald II for at få mere bredde på stalden og derved overholde pladskravet til køernes sengebåse i 2034. Herudover etableres et separationsafsnit på 80 m² i den østlige side af sengebåsestald II, hvoraf 4 x 5 m i den sydlige ende benyttes som udleveringsrum. Desuden bliver stalden til småkalve taget ud af drift.

Der etableres en ny plansilo nord for de eksisterende plansiloer. Endvidere udvides foderladen/råvarehuset med 2 ekstra råvaresiloer. Der udlægges asfalt mellem plansiloen og råvaresiloerne, så området nemmere kan renholdes.

I forbindelse med etableringen af en ny plansilo, etableres en opsamlingsbeholder på ca. 50 m³, som opsamler overfladevand fra den nye og eksisterende plansiloer. Der anlægges et nyt udsprinklingsanlæg med 6 sprinklere mod nordøst fra den nye opsamlingsbeholder.

Der etableres en ny vaskeplads på 24,5 x 10 m svarende til 245 m². Vaskepladsen etableres med dræn i midten, der har afløb til ny opsamlingsbeholder som placeres midt for vaskepladsen.

Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 02.12.2025 en ansøgning om tillæg nr. 2 til (§16a) miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm.

Tidligere godkendelser

Der er den 05.08.2019 meddelt (§16a) miljøgodkendelse til husdyrbruget på Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm i henhold til husdyrbruglovens §16a, stk. 1. Efterfølgende er der den 04.08.2025 meddelt tillæg 1 til (§16a) miljøgodkendelse på husdyrbruget på Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm i henhold til husdyrbruglovens §16a, stk. 4.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg nr. 2 til (§16a) miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget, en udvidelse af husdyrbrugets sengebåsestald II, renovering og ændring af stalddtype i opdrætsstald, nedlægning af dyrehold i kalvestald, opførelse af ny plansilo i tilknytning til de eksisterende plansiloer, etablering af en ny opsamlingsbeholder til udsprinkling af restvand samt etablering af ny vaskeplads med tilhørende opsamlingsbeholder.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Teltoverdækning på gyllebeholder 1 (4.800 m³) (Krav i gældende miljøgodkendelse)
- Teltoverdækning på gyllebeholder 2 + 3 (1.980 + 1.250 m³) (Frivillig tiltag)

Vurdering af status som IE-husdyrbrug

Det er i ansøgningen oplyst at husdyrbruget på Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm ikke er et IE-husdyrbrug, da husdyrbruget er et kvægbrug.

Biaktiviteter

Ingen biaktivitet på ejendommen.

Samdrift

Udover Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm ejer og driver ansøger Stenbjergvej 10, 6880 Tarm, Tarmvej 25, 6870 Ølgod (kvier) samt, Knudevej 17, 7323 Give, hvor der ligeledes er malkekøer med opdræt.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem ejendommene.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse på husdyrbruget på ejendommen matr.nr. 2g m.fl. beliggende på Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm. Afgørelsen meddeles i medfør af §16a i husdyrbrugloven og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter en udvidelse af husdyrbrugets sengebåsestald II, renovering og ændring af stalddtype i opdrætsstald, nedlægning af dyrehold i kalvestald, opførelse af ny plansilo i tilknytning til de eksisterende plansiloer, etablering af en ny opsamlingsbeholder til udsprinkling af restvand samt etablering af ny vaskeplads med tilhørende opsamlingsbeholder.

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter ændringer og udvidelse i de eksisterende stalde, det ansøgte ses i nedenstående tabel:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Sengebåsestald	3104	1994	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	-
Eksisterende stald 2	1134	453	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse	-
Kalvehytter	542	160	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	-
Goldkostald	664	559	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse	-
Sengebåsestald II inkl. udvidelse i 2019	1619	989	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	-
Renoverede stalde					
Opdræt	1036	525	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse	-
Nye staldafsnit					
Udvidelse af sengebåsestald 2025 (1)	62	62	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	-
Udvidelse af sengebåsestald 2025 (2)	41	41	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	-

Derudover forsynes eksisterende gyllebeholder 2+3 med teltoverdækning. En ny plansilo på 800 m² etableres i tilknytning til de eksisterende plansiloer med tilhørende opsamlingsbeholder på ca. 50 m³ til udsprinkling af restvand. En ny vaskeplads på 245 m² etableres med tilhørende opsamlingsbeholder.

Afgørelse om tillæg 2 til miljøgodkendelsen sker på baggrund af ansøgningskema nr. 253610, indsendt den 02.12.2025, version 4.

Afgørelsen om tillæg 2 til miljøgodkendelse af husdyrbruget Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen med mindre vilkårene i miljøgodkendelsen dateret 05-08-2019 og dette tillæg samt generel lovgivning stiller skærpede krav.

Følgende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse dateret den 05-08-2019 falder bort/erstattes af nye vilkår i tillægget.

Vilkår 10 + 11 + 12 – vedr. godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at dette tillæg til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse dateret 05.08.2019

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøgodkendelse. Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Dette tillæg medfører ingen ændring i vilkårene for følgende forhold:

- Generelt – vilkår 1-6
- Tilsyn, kontrol og egenkontrol – vilkår 16
- Uheld og risici – vilkår 17, 18, 19
- Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi – vilkår 20
- Ophør – vilkår 21

For overnævnte forhold henvises derfor til den gældende miljøgodkendelse dateret 05.08.2019.

Nye og renoverede stalde

- 1) Der må opføres en udvidelse (1) på sydsiden af den eksisterende sengebåsestald II på 62 m², hvor af produktionsarealet udgør 62 m². Udvidelsen skal etableres med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.
- 2) Der må opføres en udvidelse (2) på nordsiden af den eksisterende sengebåsestald II på 41 m², hvor af produktionsarealet udgør 41 m². Udvidelsen skal etableres med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.
- 3) Der må i sengebåsestald II etableres et separationsområde på 80 m², hvor af 20 m² benyttes til udleveringsrum. Staldafsnittet må ikke benyttes som produktionsareal.
- 4) Stalden til opdræt må ændres fra sengestald med spalter til dybstrøelse med et produktionsareal på 525 m².
- 5) Dyreholdet i stalden til småkalve skal være ophørt inden de nyetablerede staldafsnit i den eksisterende sengebåsestald II og stalden til opdræt tages i brug.
- 6) Det nye byggeri skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farver skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.

Nye og eksisterende opbevaringsanlæg

- 7) Der må opføres en ny plansilo på 800 m² placeret nord for de allerede eksisterende plansiloer.
- 8) Der skal i forbindelse med opførelsen af den nye plansilo, etableres en opsamlingsbeholder på ca. 50 m³ til opsamling af restvand fra arealet.
- 9) Der må etableres en ny vaskeplads på 24,5 x 10m svarende til 245 m².

Opdræt	1036	525	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
Nye staldafsnit				
Udvidelse af sengebåsestald 2025 (1)	62	62	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Udvidelse af sengebåsestald 2025 (2)	41	41	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb

13) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniak som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Effekt NH ₃ -N %
Gyllebeholder 1	Teltoverdækning*	50
Gyllebeholder 2	Teltoverdækning	50
Gyllebeholder 3	Teltoverdækning	50

*Gyllebeholder 1 har teltoverdækning som et krav i den gældende miljøgodkendelse dateret 05.08.2019.

14) Miljøteknologierne skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	<p>Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode når der køres gylle ud. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen lukkes.</p> <p>Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. <i>Kommunen underrettes straks herom.</i></p> <p>Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb. Påfyldning i gyllebeholderen via lastbil skal ske via fyldestuds: Flydelag må ikke brydes i forbindelse med påfyldning.</p>

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

15) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Udsprinkling	Udsprinkling skal ske i henhold til Landbrugets Byggebladet (103.09-05 om udsprinkling af ensilagesaft og restvand) og størrelsen for opsamlingsbeholder, skal tilsvarende være i overensstemmelse med byggebladet. For et opsamlingsareal på 3000 m ² bør opsamlingsbeholderen derfor mindst have en kapacitet på (opsamlingsareal x 0,033) m ³ .
Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og husdyrtransporter skal ske på vaskeplads med fast bund og bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 16) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
-------------------	--

	Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.																												
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.																												
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.																												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Dag</th> <th>Tidsrum</th> <th>db(A)</th> <th>Midlingstid</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>07.00 - 18.00</td> <td>55</td> <td>8 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>07.00 - 14.00</td> <td>55</td> <td>7 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>14.00 - 18.00</td> <td>45</td> <td>4 timer</td> </tr> <tr> <td>Søn- og helligdag</td> <td>07.00 - 18.00</td> <td>45</td> <td>8 time</td> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>18.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>22.00 - 07.00</td> <td>40</td> <td>½ time</td> </tr> </tbody> </table>	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer	Søn- og helligdag	07.00 - 18.00	45	8 time	Alle dage	18.00 - 22.00	45	1 time	Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid																									
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer																									
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer																									
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer																									
	Søn- og helligdag	07.00 - 18.00	45	8 time																									
	Alle dage	18.00 - 22.00	45	1 time																									
	Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time																									
Støjens maksimalværdi må i tidsrummet 22.00 - 07.00 ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.																													
Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.																												
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Anvendelse</th> <th>Tidsrum</th> <th>A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Beboelsesrum</td> <td>Aften/nat kl. 18.00-07.00</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Dag kl. 07.00-18.00</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum</td> <td>Hele døgnet</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Øvrige rum</td> <td>Hele døgnet</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15	Dag kl. 07.00-18.00	20	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25	Øvrige rum	Hele døgnet	30															
Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB																											
Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15																											
	Dag kl. 07.00-18.00	20																											
Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25																											
Øvrige rum	Hele døgnet	30																											
	Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"																												
Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10 ⁻⁶ m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.																												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Anvendelse</th> <th>Tidsrum</th> <th>Vægtet acc. niv, L_{aw} i dB</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Boliger i boligområder</td> <td>Hele døgnet.</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Boliger i blandet bolig/erhvervsområde</td> <td>Aften/nat kl. 18.00-07.00</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>Dag kl. 07.00-18.00</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Institutioner</td> <td>Hele døgnet</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>Erhvervsbebyggelse</td> <td>Hele døgnet</td> <td>85</td> </tr> </tbody> </table>	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L _{aw} i dB	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00	75	Dag kl. 07.00-18.00	80	Institutioner	Hele døgnet	75	Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85											
	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L _{aw} i dB																										
	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75																										
	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00	75																										
		Dag kl. 07.00-18.00	80																										
Institutioner	Hele døgnet	75																											
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85																											

	Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.
Kontrol og målinger for støj/vibrationer	<p>Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.</p> <p>Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.</p> <p>Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.</p> <p>Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</p>
Lys	<p>Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.</p> <p>Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.</p>
Støv	<p>Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.</p> <p>Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.</p>
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Formalia

Lovgrundlag

Tillægsgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægsgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægsgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2025-2037
- Husdyrbrugloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1065 af 21. august 2025.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 1089 af 10. oktober 2024.
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 21. august 2023
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen)

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillægsgodkendelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 16.02.2026 til 02.03.2026.

Da geneafstanden til Ølgod by er længere end konsekvensradiussen på 509 m er radiussen for høring ændret til 519 m fra lugtcentrum af anlægget.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor en radius på 519 meter.

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser/ændringer på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i de matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 09.03.2026 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar. Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 06.04.2026.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der

ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet godkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Ringkøbing-Skjern Kommune

Emma Moldrup Boll Mikkelsen
Miljøsagsbehandler
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af ejendommen Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm

Konsulent: Vestjysk Landboforening, Herningvej 3 – 5, 6950 Ringkøbing / v. Helle Borum, e-mail: hbo@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 519 meter:

Matrikulære naboer til matrikel nr. 2g m.fl., Østergård Hgd., Lyne

Kopi af tillægget til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent Helle Borum, e-mail: hbo@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsradet.dk og lokalraad@friluftsradet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter ændring og udvidelse af eksisterende sengebåsestald II for at kunne overholde kommende velfærdskrav i 2034. Samt opførelse af ny plansilo, udsprinklingsanlæg samt opsamlingsbeholder.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ændringerne af bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Der er søgt om ændring af sengebåsestald II, ved udvidelse af staldens bredde med 1,25m mod nord og syd. Et separationsafsnit på 80 m² etableres i den østlige side af sengebåsestald II, hvorved et udleveringsrum på 20 m² etableres i den sydlige ende af dette afsnit. Den nuværende stald til kalve tages ud af drift, mens stalden til opdræt renoveres og ændres til dybstrøelsesstald. Herudover søges om etablering af ny plansilo nord for allerede eksisterende plansiloer, to nye fodersiloer i foderlade/råstofhus samt etablering af ny opsamlingsbeholder nordøst for den nye plansilo med tilhørende udsprinklingsanlæg med 6 sprinklere. Desuden overdækkes de to resterende gyllebeholdere med teltoverdækning. Herudover ønskes en ny vaskeplads på 245 m² med tilhørende opsamlingsbeholder etableret foran maskinhuset.

Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Sengebåsestald	3104	Naturlig ventilation	6 m	(#830987) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1994
Opdræt	1036	Naturlig ventilation	3 m	(#830997) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	525
Eksisterende stald 2	1134	Naturlig ventilation	3 m	(#831003) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	453
Kalvehytter	542	Naturlig ventilation	3 m	(#831005) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	160
Goldkostald	664	Naturlig ventilation	3 m	(#831007) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	559
Sengebåsestald II incl udvidelse i 2019	1619	Naturlig ventilation	6 m	(#831011) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	989
Udvidelse af sengebåsestald 2025	62	Naturlig ventilation	6 m	(#831074) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	62
Udvidelse af sengebåsestald 2025	41	Naturlig ventilation	6 m	(#831073) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	41
Sum						4783

Nudrift						
Udvidelse sengebåsestald	200	Naturlig ventilation	6 m	(#830985) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	192
Sengebåsestald	3104	Naturlig ventilation	6 m	(#830986) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	2092
Småkalve (nedlægges)	1000	Naturlig ventilation	3 m	(#830992) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	488
				(#830989) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	311
Opdræt	1036	Naturlig ventilation	3 m	(#830996) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	626
Eksisterende stald 2	1134	Naturlig ventilation	3 m	(#831002) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	496
Kalvehytter	542	Naturlig ventilation	3 m	(#831006) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	160
Goldkostald	664	Naturlig ventilation	3 m	(#831008) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	500
Sengebåsestald II incl udvidelse i 2019	1619	Naturlig ventilation	6 m	(#831010) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	954
Sum						5819
8 års drift						
Sengebåsestald	3104	Naturlig ventilation	6 m	(#830988) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	2092
Småkalve (nedlægges)	1000	Naturlig ventilation	3 m	(#830995) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	200
				(#830994) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	311
				(#830993) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	449
Opdræt	1036	Naturlig ventilation	3 m	(#830998) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	626
Tidligere hestestald	502	Naturlig ventilation	3 m	(#831001) Heste. Dybstrøelse	0	125
Eksisterende stald 2	1134	Naturlig ventilation	3 m	(#831004) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	496
Sengebåsestald II incl udvidelse i 2019	1619	Naturlig ventilation	6 m	(#831009) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	954
Sum						5253

Definition af produktionsareal:

Produktionsareal er defineret som det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til. Det vil sige at områder hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, som rengøres efterfølgende ikke anses som produktionsareal.

Ansøger oplyser:

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en meget detaljeret opmåling af staldene. Nakke-bomarealet, foderbord og udlevering/separationsareal er fratrukket produktionsarealet.

Kommunens vurdering

Kalvestalden med et produktionsareal på 799 m² tages ud af drift. Herudover etableres et separationsafsnit på 80 m² i sengebåsestald II som ikke regnes for produktionsareal. Separationsarealet er ikke medregnet som produktionsareal da området primært benyttes til klovbeskæring. Dyrene bliver separeret fra efter malkning og kan lægge sig i sengebåsene inden klovbeskæring. Området tager derfor højde for dyrevelfærd i forbindelse med klovbeskæring. Separationsområdet indgår ikke som produktionsareal da dyrene kun har kortvarigt adgang til arealet som efterfølgende rengøres efter gældende lovgivning.

Efter renovering ændres produktionsarealet i stalden til opdræt med 101 m². Produktionsarealet i goldkostalden stiger med 59 m² mens produktionsarealet stiger 35 m² i sengebåsestald II.

Sammenlagt er der i ansøgt drift fraregnet 1036 m² produktionsareal fordelt på de eksisterende stalde i forhold til produktionsarealet i nudrift.

Nudrift

Husdyrbruget er reguleret af miljøgodkendelse fra 05.08.2019.

Tidligere godkendelser:

- 13-07-2010: §12 Miljøgodkendelse
- 28-09-2010: Tillæg nr. 1- Nedgang i antallet af kvier + ændringer på udspretningsarealer
- 26-09-2014: Tillæg nr. 2- Ny udspretningsarealer og ændret afsætningsforhold
- 02-07-2018: Tillæg nr. 3 - Udvidelse af malkekøer samt tilbygning til kostald.
- 05-08-2019: §16a miljøgodkendelse
- 26-11-2024: Lovliggørelse af ny ensilageplads - afgørelse om ikke godkendelsesmæssig ændring på husdyrbrug
- 04-08-2025 Tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse af 5. august 2019 (sandvasker)

8-års drift

Ejendommens 8-års drift består af sengebåsestalden, stalden til småkalve, stalden til opdræt, den eksisterende stald 2 samt sengebåsestald II. Herudover var en hestestald i brug ved 8-års driften. Pladsen til kalvehytter og goldkostalden er etableret senere og indgår derfor ikke i 8-års driften men kun i nudriften.

Gødningsoptbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				858
Gyllebeholder 2	Flydende				463
Gyllebeholder 3	Flydende				284
Møddingsplads	Fast				489
Nudrift					
Gyllebeholder 1	Flydende				858
Gyllebeholder 2	Flydende				463
Gyllebeholder 3	Flydende				284
Møddingsplads	Fast				489
8 års drift					
Gyllebeholder 2	Flydende				463
Gyllebeholder 3	Flydende				284
Møddingsplads	Fast				489

Der sker ingen ændringer i gødningsoptbevaringsanlæg i forbindelse med dette tillæg.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Gyllebeholder 1	Navn: OverdækningFast EffektNH3 = [50]	50,0
Gyllebeholder 2	Telt	50,0
Gyllebeholder 3	Telt	50,0
Nudrift - Ingen data		
8 års drift - Ingen data		

Gyllebeholder 1 har teltverdækning som en del af BAT-krav fra tidligere miljøgodkendelse. Gyllebeholder 2+3 får i forbindelse med dette tillæg teltverdækning som et frivilligt tiltag.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv. Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads. Dybstrøelse afhentes løbende af biogasanlæg. Gyllen afhentes ligeledes af biogas.

Dyreholdet bliver mindre, da småkalvestalden tages ud af drift. Dyreholdet i staldene med gylle er uændret. Der kommer telt på alle gylletanke, så nedbør direkte i tankene elimineres. Der opnås tilstrækkelig gylleopbevaringskapacitet ved brug af eksterne gyllebeholdere. Derfor vurderes opbevaringskapacitetserklæringen stadig at være gældende.

Undertegnede ejer indestår for rigtigheden af nedenstående oplysninger om den nuværende og ansøgte opbevaringskapacitet:

Ejer: Hedegaarden, Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm.

Kommune: Ringkøbing Skjern Kommune

På baggrund af oplysninger fra ejer/forpagter om bedriften samt en faglig vurdering heraf og beregninger udført efter gældende normer og regler, attesterer undertegnede konsulent herved, at ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen er tilstrækkelig i henhold til gældende lov.

Beregning af produktion af gylle

	Ton pr. årstyr	Ton i alt
626 St. race	21,32	13,346
100 opdræt	6,48	648
Vand fra befæstede arealer		960
I alt		14.954
Firatrukket vand til beholder		- 400
I alt		14.594 t

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.	% af opbevaring
Gyllebeholder 1	4.000 m ³	~ 55 %
Gyllebeholder 2	1.980 m ³	~ 28 %
Gyllebeholder 3	1.250 m ³	~17 %
Lejet kapacitet	3.800 m ³	-0%
I alt	11.030 m ³	100%

Svarende til opbevaringskapacitet til 9 måneders produktion.

Beregningen er udført af: Peter Salling Miljørådgivning april 2019

Underskrift/stempel:

Kommunens vurdering:

Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

Ansøger har redegjort for, at der er tilstrækkeligt opbevaringskap. til rådighed for ejendommen til at overholde de gældende regler.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	>50
Lokalplanområder	50 meter	>50
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50

Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10
---	----------	-----

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilageopbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen med mindre der sker ændringer der medfører forøget forurening. Dette indebærer bl.a., at bestående anlæg kan repareres og i et vist omfang renoveres uden de opfattes som nye. Egentlige tilbygninger eller udvidelser vil dog være omfattet af forbudsbestemmelsen, herunder f.eks. ombygning fra ko- til svinestald. Det samme gælder f.eks. markante skift i dyretype, såsom fra ridestald til fårestald.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	>15
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom * ²	15	>15
Naboskel	30	>30

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		X	Skove		X
Strand		X	Fortidsminder		X
Søer		X	Kirker		X
Vandløb		X			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger indenfor landskabsområdet Varde Bakkeø Landbrugslandskab.

Varde Bakkeø landbrugslandskab er kendetegnet ved et småbakket terræn med små smeltevandsdale. Landskabsområdet omfatter opdyrket og tilplantet hede. Plantager i alle størrelser kendetegner sammen med mindre heder landskabet. Hegn afgrænser helt eller delvist marker i lille til middelstor skala.

Terræn og bevoksning begrænser udsigterne på tværs af landskabet, mens der mod nord er særlige udsigter over smeltevandsletten som det tilstødende landskabsområde Skjern Enge Deltalandskab er en del af.

Retningslinjer for landbrugsbyggeri:

Det er ikke muligt at indpasse stort byggeri i landskabsområdet på grund af skala og terræn. Det vurderes muligt at indpasse landbrugsbyggeri i lille til middelstor skala. Der bør tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk og placering i terrænet, og nyt byggeri bør tilpasses det eksisterende, så det fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Det er væsentligt, at stort og markant byggeri ikke bliver placeret mod det tilstødende landskabsområde Skjern Enge Deltalandskab. I områder uden for oplevelsesrige landskaber kan der etableres middelstort byggeri, som helt eller delvist skjules af bevoksning.

Hvor hede og plantage præger landskabet, bør der ikke opføres byggeri, da det ikke er foreneligt med landskabets karakter eller visuelle sammenhænge. Dette er også gældende for ådalene i landskabsområdet, der fremstår i en lille skala. Stort og markant landbrugsbyggeri kan ikke indpasses i ådalenes skala og karakter.

Bygningsbeskrivelse

Der opføres ikke nybyggeri, men en udvidelse af eksisterende bygninger, i forbindelse med ændringen af dyreholdet. Husdyrbruget vil derfor fremstå uændret, men med etablering af en ekstra ensilagesilo nord for de eksisterende plansiloer.

Beplantning:

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Det ansøgte projekt giver ingen anledning til ændringer ift. beplantning. Der henvises derfor til gældende miljøgodkendelse dateret d. 05-08-2025.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følger af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder (mindre end 10 ha), overdrev (mindre end 2,5 ha) og moser, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
8. Lønborg Hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

8. Lønborg Hede - Naturområde (kategori 1)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansiloer	4620
Staldbygning	Sengebåsestald	4678
Gødningsslager	Gyllebeholder 1	4679

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til kategori 1 naturområdet er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
7. Vallund Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	-0,2	-0,4	1,0

7. Vallund Hede - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny vaskeplads 2026	379
Staldbygning	Kalvehytter	401
Gødningsslager	Møddingsplads	393

Det nærmeste Kategori 2 område ligger ca. 380 m nordøst fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er, Vallund hede, en hede på 25,96 ha.

En beregning af ammoniakdeposition til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 1,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge på 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder/moser/enge og potentielt ammoniakfølsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)	
			Nudrift	8-årsdrift
1 Eng	Ca. 55 m	Vest	-1,2	-0,3
2 Eng (S)	Ca. 130 m	Syd	-0,3	-0,1
3 Eng (SV)	Ca. 180 m	Sydvest	-0,2	0,0
4 Eng (Vandhul)	Ca. 75 m	Vest	-0,9	-0,1
§3 vandhul/sø	Ca. 230 m	Vest	-0,1	-0,3
5 Mose	Ca. 705 m	Sydvest	0,0	0,0
6 Mose (SØ)/ ammoniakfølsom skov	Ca. 830 m	Sydpøst	-0,1	0,0

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove

Der er registreret potentielt ammoniakfølsom skov – naturligt lysåbent tilgroet areal, i forbindelse med 6 mose sydpøst, inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på -0,1 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 300 meter fra staldanlægget forekommer derudover små søer/vandhuller og enge, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 om forbud mod tilstandsændringer. Ferske enge omfatter både naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en § 3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og overfladeafstrømning, samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift. Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. DCE angiver en generel tålegrænse for enge mellem 15-25 kg N pr. ha/år. For deciderede kulturenge, kan tålegrænsen efter en konkret vurdering være højere. Mange

enge er påvirkede af ammoniakdeposition og overfladeafstrømning og er derfor næringsberigede. Andre enge er naturenge med lav kvælstofpåvirkning.

I henhold til § 4 i naturbeskyttelsesloven må der ikke i beskyttede enge foretages sprøjtning, gødsning, omlægning eller særskilt jordbehandling, jordforbedring, såning eller plantning uden dispensation.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på mellem -0,2 til -1,2 kg N/ha/år til engområderne indenfor 300 meter. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet vandhullerne ligger omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at vandhullerne er næringspåvirket. Ammoniakpåvirkningen fra luften vil være af uvæsentlig betydning for vandhullerne, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på -0,1 kg N/ha/år til vandhullet (beliggende i 4 eng). Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at ændringerne af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintre (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrånninger. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Strandtudse – Forekommer ofte kystnært. Arten yngler i helt lysåbne, helst tidvise vandsamlinger, og tåler en vis saltindhold i vandet. Som rasteområde kræver strandtudsen åbne partier med enten ingen eller meget lav vegetation, typisk enge, strandenge og vegetationsfattige klippekyster.

Grøn kølleguldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaikguldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Ynglevandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kærguldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af kron dyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for dette tillæg 2 til miljøgodkendelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der ændres i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget –

ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaring af dybstrøelse sker på møddingsplads med overdækning i form af kompostdug, presenning eller plastik. Saftafløb/regnvand fra møddingsplads pumpes til gylletank. Dybstrøelsen afhentes løbende af biogas.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Grovfoderet opbevares i plansiloerne, mens kraftfoder opbevares i siloer i råstofhuset/foderladen. Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyest viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Vallund Hedevej 1, 6880 Tarm er samlet i nedenstående tabel.

<p>Regnvand</p> <p>Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Eksisterende tagflader er opgjort til 16.037 m². Regnvand fra tage ledes gennem grøft med tillæg til Tarm Møllebæk samt til faskine.</p>
<p>Møddings- og ensilagesaft</p> <p>Definition og krav: På møddingspladser, ensilagepladser og pladser til kalvehytter skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Væske fra plads med kalvehytter ledes til gyllebeholder. Saft fra møddingspladsen ledes til gyllebeholder. Evt. saftafløb fra ensilage afledes til opsamlingsbeholder og udsprinkles eller benyttes i sandvasker.</p>
<p>Restvand</p> <p>Definition og krav: Mælkerumsvand samt vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift. Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage. Restvand kan udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Mælkerumsvand og andet rengøringsvand fra staldanlæg ledes til gyllekanaler/gyllebeholder. Fra ensilagepladsen afledes restvand til opsamlingsbeholder til udsprinkling eller benyttes i sandvasker. Fra den nye ensilageplads etableres et udsprinklingsanlæg, som skal dimensioneres og etableres i henhold til landbrugets byggeblad.</p>
<p>Spildevand fra vaskeplads</p>

Definition og krav:

Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.

Håndtering på husdyrbruget:

Vaskepladsen etableres med dræn i midten, der har afløb til en ny opsamlingsbeholder, som placeres midt for vaskepladsen. Den nye opsamlingsbeholder tømmes med lastbil og derfra i gylletank.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser, at dieseltank fra 2016 samt olietank fra 2003 står på fast bund. Motorolie mm. opbevares i garage/værksted på fast bund. Der tankes køretøjer fra tankene. På ejendommen anvendes der kemikalier i form af rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Dunke og tønder fra rengøringskemikalier leveres tilbage til leverandør. Pesticider og kemikalier opbevares i aflåst, godkendt kemirum. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at opbevaring skal ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer. Ved boringer, jf. indvindingstilladelsen, skal der holdes en beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 25 m for almene vandforsyningsboringer (vandværksboringer) og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer (boringer der forsyner 3-9 husstande, private drikkevandsboringer og markvandingsboringer).

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ringkøbing-Skjern Kommune. Affald sorteres i de lovpligtige 10 affaldstyper.

Affaldet fra bedriften sorteres i de 10 fraktioner og fyldes i affaldscontainere. Affaldscontainerne tømmes via den kommunale ordning. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler. Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicrum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation. Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ

o.l.) forefindes normalt ikke på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Der findes ikke noget spildolie på ejendommen, da alt vedligehold udføres af firma udefra. Vaskede kemidunke afleveres på genbrugspladsen. Dunke og tønder fra rengøringskemikalier leveres tilbage til leverandør.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

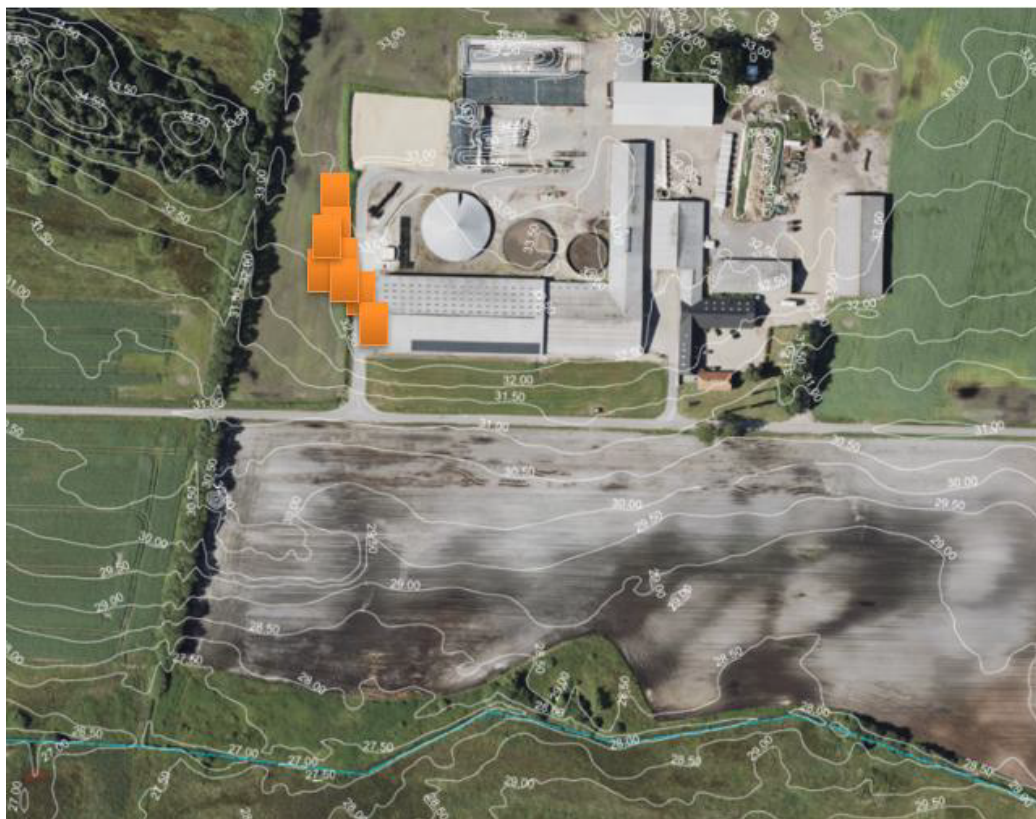
Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance. Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil gyllen løbe mod vest / sydvest, da terrænet er faldende i den retning. Se billede herunder.

Højdekurver 0,5 m. Opdæmning i tilfælde af gyllelæk

Kommunen vurdering:

I forbindelse med dette tillæg er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner

- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metan udledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.
- Husdyrgødning afsættes til biogas hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Afgasning af husdyrgødning reducerer jf. energistyrelsen udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold og er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasgylle har en lavere lattergas emission end fra rå-gylle.
- Køling af mælken og vakuumpumpen er frekvensstyrret. Begge er tiltag, der er med til at reducere energiforbruget og derved også CO₂ emissionen.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret.

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Vallund Hedevej 2	0	FMK	121,8	121,8	529,2	Ja
 Vallundhedevej 3	0	FMK	121,8	121,8	755	Ja
 Egvadvej 24	0	NY	372,3	372,3	2627,5	Ja
 Ølgod By, Ølgod	0	NY	546,2	518,8	4934	Ja

Konsekvenszone: 509 meter

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift

Staldafsnit

	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
Sengebåsestald								
830987		0	6181,4	25922,0	0	6181,4	25922,0	1994
Opdræt								
830997		0	1627,5	6825,0	0	1627,5	6825,0	525
Eksisterende stald 2								
831003		0	1404,3	5889,0	0	1404,3	5889,0	453
Kalvehytter								
831005		0	496,0	2080,0	0	496,0	2080,0	160
Goldkostald								
831007		0	1732,9	7267,0	0	1732,9	7267,0	559
Sengebåsestald II incl udvidelse i 2019								
831011		0	3065,9	12857,0	0	3065,9	12857,0	989
Udvidelse af sengebåsestald 2025								
831074		0	192,2	806,0	0	192,2	806,0	62
Udvidelse af sengebåsestald 2025								
831073		0	127,1	533,0	0	127,1	533,0	41
Sum			14827,3	62179		14827,3	62179	

Nudrift								
Staldafsnit								
Udvidelse sengebåsestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	830985	0	595,2	2496,0	0	595,2	2496,0	192
Sengebåsestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	830986	0	6485,2	27196,0	0	6485,2	27196,0	2092
Småkalve (nedlægges)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	830992	0	1512,8	6344,0	0	1512,8	6344,0	488
	830989	0	964,1	4043,0	0	964,1	4043,0	311
Opdræt	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	830996	0	1940,6	8138,0	0	1940,6	8138,0	626
Eksisterende stald 2	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	831002	0	1537,6	6448,0	0	1537,6	6448,0	496
Kalvehytter	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	831006	0	496,0	2080,0	0	496,0	2080,0	160
Goldkostald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	831008	0	1550,0	6500,0	0	1550,0	6500,0	500
Sengebåsestald II incl udvidelse i 2019	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	831010	0	2957,4	12402,0	0	2957,4	12402,0	954
Sum			18038,9	75647		18038,9	75647	

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

Driftsperiode for støjkluder: malkeanlægget kører fra 5.00 – 9.00 og igen 16.30-20.00. Der blandes foder i tidsrummet 04.00-10.00 hver dag. Alt markarbejde udføres i tidsrummet 09.00-19.00. Ved sæsonbetonet arbejde så som høst og ensilering kan kørsel efter kl. 19.00 forekomme.

En kompressor kører ca. 1 time ugentlig. Alt teknik til malkeanlægget er placeret i kælder under malkestald. Det medvirker til at anlægget ikke kan høres uden for stalden. Foderblanding foregår bag ved bygningerne og ved lave omdrejninger så det ikke er generende for omgivelserne. Alt markarbejde foregår efter godt landmandskab.

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Støjkluder fra husdyrbruget udgøres primært af malkeanlægget, foderblander, markarbejde og kompressor.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af dette tillæg til miljøgodkendelsen.

Der er i tillægget til miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Udendørslyset er kun tændt efter behov. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere mellem 04-24. Herudover er der vågelys i staldene om natten, så dyrene kan orientere sig. Staldene og belysningen heri og den udendørs belysning på ejendommen kan ikke ses udenfor matriklen grundet staldenes placering og afstanden til skel.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet der ikke sker ændringer i belysningen som følge af udvidelsen.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent. For at bekæmpe fluer bruges Neoprex i dybstrøelse. Der er kontakt med et anerkendt bekæmpelsesfirma, som fylder kasser med gift efter behov.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt og rettidigt management. Der kan opstå støvgener i forbindelse med transporter og tilførsel af foder i høst. Grundet ejendommens placering ift. naboer forventes dette dog ikke at give anledninger til gener udover ejendommens skel.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en godkendelse efter husdyrloven vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en godkendelse efter husdyrloven stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Til ejendommen er der tre indkørsler fra Vallund Hedevej. Det er primært den midterste og den vestligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. Den østligste er indkørslen til stuehuset. Der er gode oversigtsforhold ved ind- og udkørsel.

Transporter forekommer i forbindelse med den daglige drift og antalsmæssigt flest ved levering af mælk, dyr og husdyrgødning til afgangning på biogasanlæg. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal /år, ansøgt drift	Bemærkning
Indkøbt foder	52	
Afhentning af mælk	185	
Brændstof	10	
Biogasgylle	312	6 dage om ugen
Dybstrøelse biogas	52	
Husdyrgødning	320	Traktor & 25 t gyllevogn
Husdyr til slagteri	104	
Levering af dyr	52	
Døde dyr	104	
Affald	52	
Øvrige	11	
Samlet antal transporter	1.254	25 i ugen / ca. 3-4 om dagen

Antallet af transporter til og fra ejendommen vil være uændret efter udvidelsen/ændringen. Alle transporter foregår i lukket lastbil igennem byområder og ejendommens arealer ligger tæt omkring ejendommen, således at gylleudkørsel i mindre grad påvirker offentlig vej.

Der vil være 25 ugentlig lastbiltransporter til husdyrbruget og i perioder vil der være hyppige traktortransporter, f.eks. i perioder med markarbejde og høst. Det vurderes at disse transporter vil kunne foregå uden gene for de relativt få husstande som transporter passerer undervejs.

Trafiksikkerhed (Ind- og udkørsel fra ejendom samt transport til og fra ejendommen) ændres ikke idet der er gode oversigtsforhold ved indkørslen.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil ikke ændre på antallet af transporter til og fra husdyrbruget. Det er derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse at transporter til og fra husdyrbruget ikke er af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. Plads til døde dyr er etableret ved det sydvestlige hjørne af kostald med afskærmning til Vallund Hedevej. DAKA kommer og henter døde dyr førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

- Staldindretning
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Sengebåsestald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit	0,89	0,89
Opdræt	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Eksisterende stald 2	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Goldkostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Sengebåsestald II incl udvidelse i 2019	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit	0,89	0,89
Udvidelse af sengebåsestald 2025	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Udvidelse af sengebåsestald 2025	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	BAT krav		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
	Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))				
(#830987) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1994	0,89	1	1775		
(#830997) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	525	0,84	1	441		
(#831003) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	453	0,84	1	381		
(#831005) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	160	0,84	1	134		
(#831007) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	559	0,84	1	470		
(#831011) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	989	0,89	1	880		
(#831074) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	62	0,89	1	55		
(#831073) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	41	0,89	1	36		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 4172 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 542 kg NH₃-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 4715 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 4565 kg NH₃-N/år. Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag: Teltoverdækning på gyllebeholder 1 (50% NH₃-N reduktion).

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N / år)	4172	542	4715
Faktisk emission (kg NH ₃ -N / år)	4172	393	4565
Forskel (kg NH ₃ -N / år)	-	-	149
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer
- Management
- Fodring
- Vand og energiforbrug
- Opbevaring af husdyrgødning

Staldindretning

Følgende stalde anvender staldsystemet fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til malkekøer, kvier og stude:

- Udvidelse sengebåsstald 2025
- Sengebåsestald
- Sengebåsestald II inkl. udvidelse i 2019

Følgende stalde anvender staldsystemet dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude:

- Eksisterende stald 2
- Goldkostald
- Opdræt

Følgende stalde anvender staldsystemet dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.):

- Kalvehytter

Gylletanke

- De 2 nye teltoverdækninger etableres ikke som BAT-tiltag men af hensyn til ammoniakpåvirkningen på kategori 2 natur (Vallund Hede).

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget. Det bemærkes dog, at skraberne i kvægstalde ikke længere er på teknologilisten pga. af manglende ammoniakreducerende effekt.

Management

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse. Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

Der er daglig oprydning i stalde og foderlade. Foderbordet fejes hver dag og gangene fejes efter behov et par gange pr uge. En gang årligt vaskes staldafsnittene med dybstrøelse og bunden kalkes for desinficering og forebyggelse af fluegener.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning. Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor. Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange. Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.

På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres. Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder,

transporter m.m. Sikring af bygninger og udstyr er i driftsklar stand, sker ved det daglige tilsyn og de nødvendige reparationer enten ved ejers eller relevante håndværkere hjælp.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstof-norm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbrugt gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management.

Foder

Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning. Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Der er faste aftaler til levering af tilskudsfoder.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

Forbrug af energi og vand er oplyst i tabellen herunder.

Estimeret vandforbrug	19.000 m ³ i ansøgt drift
Årligt elforbrug	345.000 kWh
Fyringsolie	-

Energi:

Energi anvendes primært til foderblanding, lys, malkeanlæg og skrabeanlæg. På ejendommen benyttes i nudriften ca. 345.000 kWh/år. I ansøgt drift anslås det at forbruget bliver det samme antal kwh/år. Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette. Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i stalden. Belysningen rengøres jævnligt, så lysstyrken er optimal. Udendørslyset er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energiforbrug undgås. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Logistikken i forbindelse med afhentning af foder er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget. Ved udskiftning af pumper osv., vælges energibesparende alternativer. Elforbruget registreres årligt. Gylletankene bliver overdækket og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transportere, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Vand:

Vandet leveres fra egen boring. Vand anvendes primært til drikkevand samt rengøring af stalde. Der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer at vandkarrerne ikke flyder over. Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Vandforbruget registreres, så der kan reageres på unormalt vandforbrug. Der er markvanding på ejendommen.

Der er Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at de ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Dybstrøelse

Dybstrøelse opbevares på møddingsplads med opsamling af vand til gylletanken. Dette minimerer udvaskningen af nitrat. Dybstrøelse overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniakemissionen.

Gylle

Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres. Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren. Tankene tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken. Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletanke, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er fast overdækning af gylletankene. Dette reducerer ammoniakfordampningen. Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Udbringning af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniakemissionen fra den udbragte husdyrgødning. Alt gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (fx forsuring). Efter udbringning af dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv. I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. opbevaring og behandling af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at da der er tale om fremtidssikring af eksisterende stalde og uændret drift uden opførelse af nye stalde, er der ikke vurderet på alternative placeringer eller udvidelsesmuligheder.

Alternativet til dette tillæg til miljøgodkendelse er at beholde den gældende miljøgodkendelse med den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgenafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Udvidelsen af husdyrbrugets sengebåsestald II med 62 m² på sydsiden og 41 m² på nordsiden
- Etablering af separationsområde og udleveringsrum på i alt 80 m²
- Renovering og ændring af opdrætsstald fra sengestald med spalter til dybstrøelse
- Kalvestald tages ud af drift
- Ny plan silo på 800 m² etableres med tilhørende opsamlingsbeholder på ca. 50 m³ til udsprinkling af restvand
- Etablering af ny vaskeplads på 245 m² med tilhørende opsamlingsbeholder
- Teltoverdækning på gyllebeholder 2 + 3

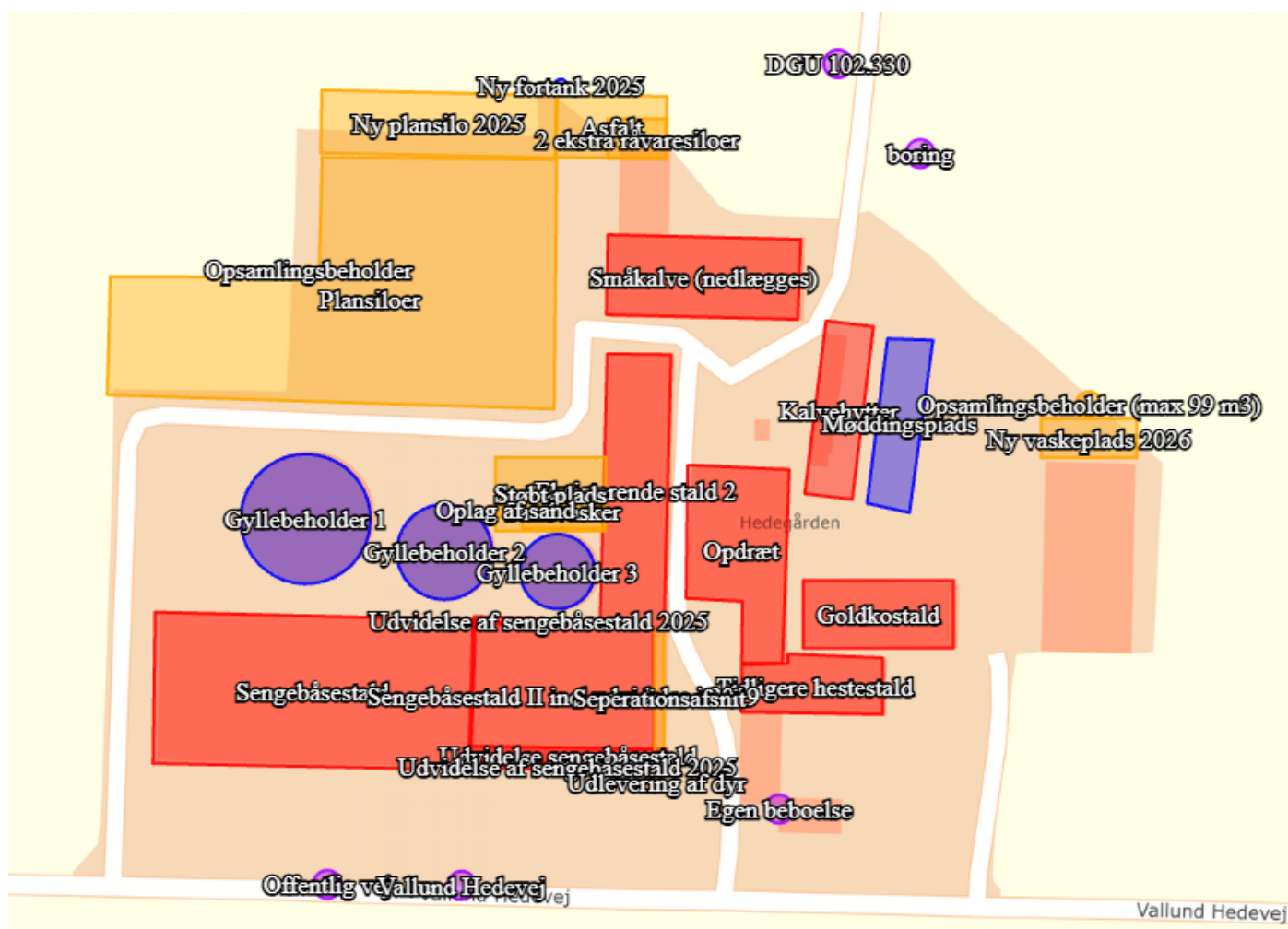
kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

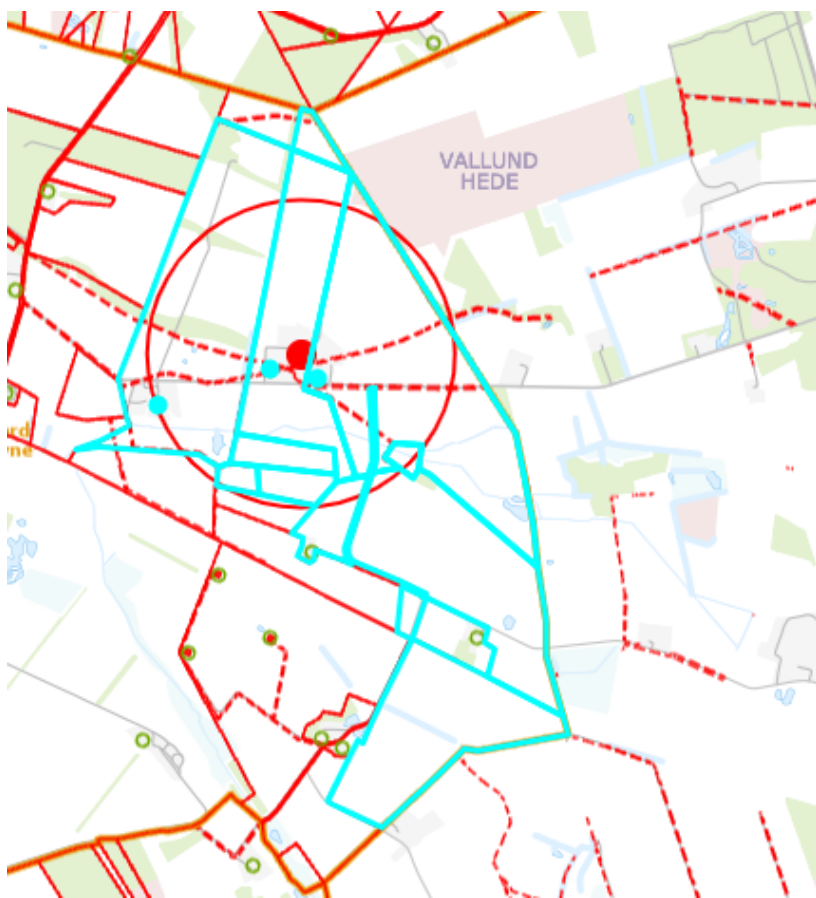
Bilag 2: Anlægmæssige ændringer

Godkendelser/tillæg	Anlægmæssige ændringer	Opført/udnyttet Frist
Dette tillæg 2 til miljøgodkendelse	<ul style="list-style-type: none"> • Udvidelsen af husdyrbrugets sengebåsestald II med 62 m² på sydsiden og 41 m² på nordsiden • Etablering af separationsområde og udleveringsrum på i alt 80 m² • Renovering og ændring af opdrætsstald fra sengestald med spalter til dybstrøelse • Kalvestald tages ud af drift • Ny plan silo på 800 m² etableres med tilhørende opsamlingsbeholder på ca. 50 m³ til udsprinkling af restvand 	Udnyttes inden 2032

	<ul style="list-style-type: none"> Etablering af ny vaskeplads på 245 m² med tilhørende opsamlingsbeholder 	
Dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse	<ul style="list-style-type: none"> Etablering af en sandvasker inkl. oplag af vasket sand 	Opført 2025
§17 lovliggørelse af ensilageplads	<ul style="list-style-type: none"> Udvidelse af ensilageplads på 2100 m² 	Opført 2024/2025
Ansøgt § 16a miljøtilladelse/miljøgodkendelse dateret 05 august 2019.	<ul style="list-style-type: none"> Inddragelse af maskinhus til ny stald på 664 m² med 500 m² produktionsareal Opførelse af kalvehytter på 542 m² med et produktionsareal på 160 m² Teltoverdækning på eksisterende gyllebeholder1 på 4.800 m³ 	Opført 2019

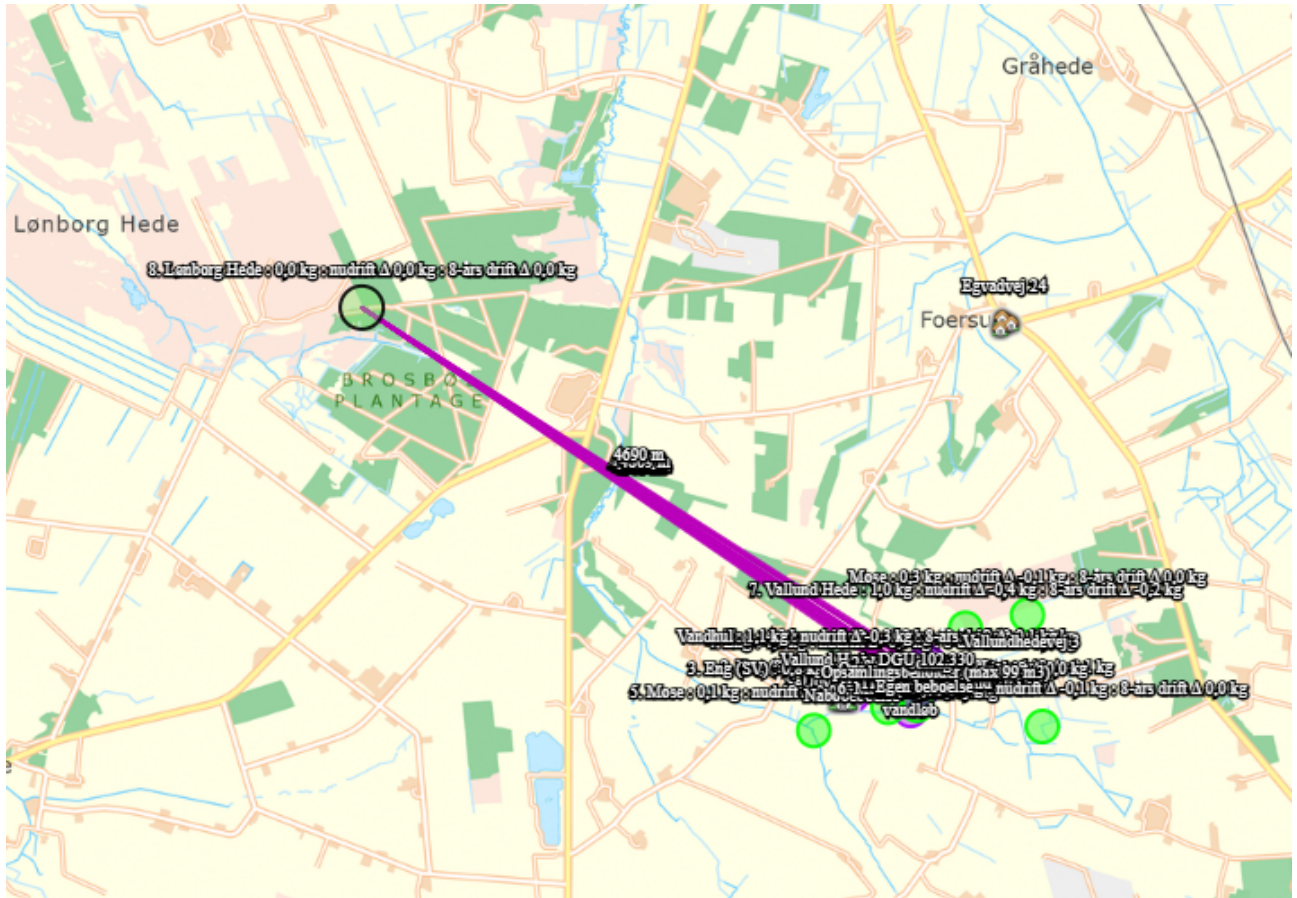
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Da geneafstanden til Ølgod by er længere end konsekvensradiussen på 509 m er radiussen for høring ændret til 519 m fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er radiussen indtegnet. Enkelte matrikler i Varde kommune er inkluderet i høringen men ikke indtegnet på figuren herunder.

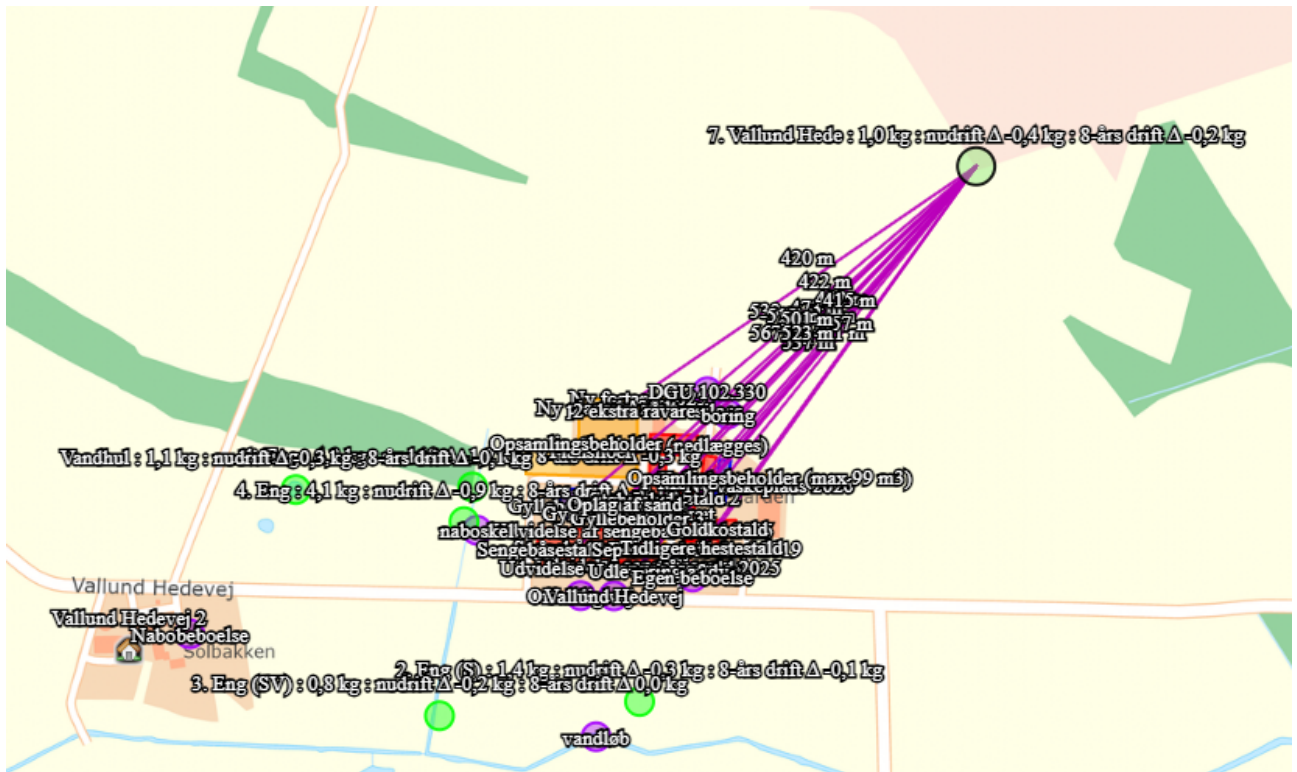

Bilag 4: Natur

Kategori 1- natur:

Kategori 2-natur:

Kategori 3-natur + §3 natur:

